

БОСНА И ХЕРЦЕГОВИНА
АПЕЛАЦИОНИ СУД БРЧКО ДИСТРИКТА
БОСНЕ И ХЕРЦЕГОВИНЕ
Број: 96 о К 014835 12 Кж
Брчко, 27.12.2012. године

У ИМЕ БРЧКО ДИСТРИКТА БОСНЕ И ХЕРЦЕГОВИНЕ!

Апелациони суд Брчко дистрикта Босне и Херцеговине у вијећу састављеном од судија Иље Клаић, као предсједника вијећа, Срђана Недић и Руже Глигоревих, као чланова вијећа, уз учешће Љиљане Лукић као записничара, у кривичном предмету против оптуженог Р.Б. зв. „М.“, из Б., због кривичног дјела Блудне радње у покушају из члана 205. став 1. у вези са чланом 200. став 1., у вези са чланом 28. Кривичног закона Брчко дистрикта Босне и Херцеговине („Службени гласник Брчко дистрикта Босне и Херцеговине број 10/03, 6/05, 21/10, 47/11 и 52/11) и кривичног дјела Блудне радње из члана 205. став 2. у вези са ставом 1. у вези са чланом 200. став 5., а све у вези са чланом 54. Кривичног закона Брчко дистрикта Босне и Херцеговине, одлучујући о жалби Тужилаштва Брчко дистрикта Босне и Херцеговине, поднесеној против пресуде Основног суда Брчко дистрикта Босне и Херцеговине број 96 о К 014835 10 К од 23.03.2012. године, након одржане сједнице вијећа са које је искључена јавност, дана 27.12.2012. године у присуству тужиоца Тужилаштва Брчко дистрикта Босне и Херцеговине, Гојка Стјепановић, оптуженог Р.Б. и браниоца оптуженог Сенаде Кустурица, адвоката из Брчког, донио је

ПРЕСУДУ

Одбија се као неоснована жалба Тужилаштва Брчко дистрикта Босне и Херцеговине и потврђује пресуда Основног суда Брчко дистрикта Босне и Херцеговине број 96 о К 014835 10 К од 23.03.2012. године.

Образложење

Пресудом Основног суда Брчко дистрикта Босне и Херцеговине број 96 о К 014835 10 К од 23.03.2012. године, оптужени Р.Б. зв. „М.“, из Б., на основу члана 284. став 1. тачка ц., а у вези са чланом 3. став 2. Закона о кривичном поступку Брчко дистрикта Босне и Херцеговине („Службени гласник Брчко дистрикта Босне и Херцеговине број 10/03, 48/04 6/05, 19/07, 21/07, 2/08 и 17/09), ослобођен је од оптужбе да је радњама описаним у изреци те пресуде починио у стицају кривично дјело Блудне радње у покушају из члана 205. став 1. у вези са чланом 200. став 1. и у вези са чланом 28. Кривичног закона Брчко дистрикта Босне и Херцеговине и кривично дјело Блудне радње из члана 205. став 2. у вези са ставом 1. и у вези са

чланом 200. став 5., а све у вези са чланом 54. Кривичног закона Брчко дистрикта Босне и Херцеговине.

Истом пресудом оштећени М.Ј. и малољетни Н.Р. са имовинско правним захтјевом су упућени на парнични поступак, а на основу члана 198. став 2. Закона о кривичном поступку Брчко дистрикта Босне и Херцеговине.

На основу члана 189. став 1. Закона о кривичном поступку Брчко дистрикта Босне и Херцеговине оптужени је ослобођен обавезе плаћања трошкова поступка и одређено је да исти падају на терет буџетских средстава суда.

Против наведене пресуде жалбу је поднио тужилац Тужилаштва Брчко дистрикта Босне и Херцеговине (у даљем тексту тужилац) због битне повреде одредаба кривичног поступка (члан 297. став 1. тачка к. ЗКП Бд БиХ) и погрешно или непотпуно утврђеног чињеничног стања (члан 299. став 1. ЗКП Бд БиХ). На крају жалбе тужилац је предложио да овај суд уважи жалбу као основану и преиначи побијану пресуду и донесе пресуду којом се оптужени оглашава кривим или укине пресуду и одржи претрес.

Бранилац оптуженог, Сенада Кустурица, адвокат из Брчког (у даљем тексту бранилац оптуженог) је поднијела одговор на жалбу тужиоца у којој истиче да жалба тужиоца није основана ни по једном од наведених жалбених разлога. Бранилац је предложила да Апелациони суд Брчко дистрикта Босне и Херцеговине одбије жалбу Тужилаштва Брчко дистрикта Босне и Херцеговине као неосновану, а пресуду Основног суда Брчко дистрикта Босне и Херцеговине потврди у цијелости.

На сједници вијећа овог суда одржаној дана 27.12.2012. године, са које је у складу са чланом 235. Закона о кривичном поступку Брчко дистрикта Босне и Херцеговине искључена јавност ради заштите личног и интимног живота оптуженог и оштећених, тужилац је изјавио да је жалба поднесена због битних повреда одредаба кривичног поступка и погрешно и непотпуно утврђеног чињеничног стања, јер у пресуди нису наведени разлози о одлучним чињеницама. Тужилац је такође изјавио да остаје при приједлогу из жалбе да Апелациони суд Брчко дистрикта Босне и Херцеговине жалбу уважи као основану и пресудом преиначи првостепену пресуду Основног суда Брчко дистрикта Босне и Херцеговине и донесе пресуду којом се оптужени оглашава кривим или укине пресуду и одржи претрес.

Бранилац оптуженог, Сенада Кустурица, је изјавила да остаје код одговора на жалбу и код приједлога из истог.

Оптужени Р.Б. се придружио наводима које је његов бранилац истакла.

Овај суд је испитао првостепену пресуду у смислу члана 306. Закона о кривичном поступку Брчко дистрикта Босне и Херцеговине, односно у границама жалбених навода и одлучио као у изреци из слиједећих разлога:

Жалба тужиоца није основана.

Неосновано се жалбом тужиоца приговара да је првостепени суд приликом доношења побијане пресуде починио битну повреду одредаба кривичног поступка из члана 297. став 1. тачка к. Закона о кривичном поступку Брчко дистрикта Босне и Херцеговине, јер у пресуди, по мишљењу тужиоца, нису наведени разлози о одлучним чињеницама који су руководили суд да донесе ослобађајућу пресуду. Исто се може рећи да је неоснован и жалбени приговор тужиоца који се односи на погрешно или непотпуно утврђено чињенично стање.

Наконведеног доказног поступка, слободно цијенећи изведене доказе појединачно и у узајамној вези са осталим доказима, како је то и прописано одредбама члана 15. и 281. Закона о кривичном поступку Брчко дистрикта Босне и Херцеговине, те сходно члану 3. став 2., такође, Закона о кривичном поступку Брчко дистрикта Босне и Херцеговине, суд је закључио да тужилаштво није доказало да је оптужени извршио кривична дјела која му се оптужницом стављају на терет. Наведено утврђење суд образлаже на страни четрнаестој побијане одлуке. О свом увјерењу првостепени суд је дао ваљане, аргументоване и логички прихватљиве разлоге, који су у потпуности прихватљиви и за овај суд. У образложењу побијане одлуке првостепени суд је указао који су свједоци саслушани, указао укратко на најбитније дијелове њихових исказа, указао који су вјештаци и које струке саслушани, те такође указао на њихов налаз и мишљење, наравно цијенећи све те изведене доказе, како је то напријед и констатовано. Такође, суд је указао и на материјалну документацију која је уложена и свим тим наведеним доказима, по оцјени овог суда, првостепени суд је посветио довољно и времена и простора, те у погледу сваког изведеног доказа, цијенећи исте појединачно и у узајамној вези, заузео свој став у погледу поузданости, аутентичности и релевантности наведеног доказа за поступак утврђивања чињеничног стања.

Првостепени суд је, након што су изведени сви предложени докази, како од стране тужилаштва тако и од стране одбране, извршио оцјену истих на напријед наведени начин, а потом у образложењу побијане пресуде од стране дванаест, задњи пасус, те тринаесте, четрнаесте, петнаесте, шеснаесте и седамнаесте, дао образложење које доказе је прихватио, односно којим свједоцима је суд поклатио вјеру, ономе о чему су они свједочили, а којим свједоцима је ускратио повјерење, те о таквом свом ставу и увјерењу дао аргументоване и прихватљиве разлоге. Тако првостепени суд указује зашто није прихватио исказ Н.Р. сматрајући исти непозданим, са бројним ученим контрадикторностима и нелогичностима, као и исказ М.Ј. Првостепени суд, као што произилази и из образложења, није поклатио вјеру ни свједоцима З.Р., Д.Д., ни Д.Д.1, као ни исказу свједока А.Р. Зашто није прихватио наведене исказе суд је образложио на страни тринаестој и четрнаестој и о томе дао увјерљиве и аргументоване разлоге. Суд је указао и на разлоге којима се руководио када је прихватио исказ свједока Ц.Л., Д.Н., Е.М., В.Б. и Ш.Х., те и у погледу таквог свог става дао релевантно објашњење.

Предмет оцјене и разматрања био је и исказ који је оптужени Р.Б. дао у својству свједока, те након што је указао на садржај његовог исказа,

исти прихватио налазећи да се ради о истинитом и логичном исказу, који није противрјечан доказима којима је суд поклатио вјеру.

У поступку утврђивања чињеничног стања суд је разматрао и налаз и мишљење вјештака клиничке психологије доцента др сци. Мирослава Гаврић, те налаз и мишљење судског вјештака психолошке струке професора др сци. мед. Александра Милић који су вјештачили малољетног Н.Р., те у свом налазу и мишљењу указали на структуру личности малољетног Н.Р. Као и што произилази из образложења, првостепени суд није прихватио налаз и мишљење вјештака Мирослава Гаврић, налазећи да исти није сагледао све чињенице које се односе на предмет вјештачења, занемарујући све оне чињенице које указују на његово понашање у школи и проблеме настале непоштовањем дисциплине, те сматрајући такав налаз углавном афирмативним према малољетном Н.Р., а да при томе нису узете све чињенице и околности на основу којих би се могла утврдити структура, врста и карактер личности малољетника.

Суд је прихватио налаз вјештака психолошке струке Александра Милић као стручан, објективан и потпун, те му поклатио вјеру. Након што је и овај суд извршио увид у наведене налазе вјештака, мишљења је да је првостепени суд и у погледу тога заузео правилан став и дао адекватно образложење у погледу свог увјерења о квалитету и објективности наведених вјештака и налаза. Наведени вјештак је у свом налазу и мишљењу детаљно указао којим доказима и документацијом је располагао, те којим научним методама се служио приликом вјештачења наведеног малољетника, а потом указао на структуру личности малољетника, закључивши да се истом не може поклати повјерење, наравно, указујући на чему све заснива такво своје мишљење. Овај суд сматра да вјештак при томе није изашао изван граница своје струке и задатка вјештачења, као што се жалбом тужиоца неосновано указује. Вјештак се кретао у границама своје струке детаљно указујући на све сегменте личности малољетног Н.Р.

Овај суд закључује да је првостепени суд у поступку утврђивања чињеничног стања анализирао и разматрао све изведене доказе, оцијенио исте и изнио своје увјерење у погледу валидности сваког изведеног доказа. На основу тако проведеног доказног поступка и оцјене доказа, суд је закључио да није доказано да је оптужени извршио кривична дјела која му се оптужницом стављају на терет. Из образложења побијане пресуде да се закључити чиме се првостепени суд руководио када је оптуженог ослободио од оптужбе на основу члана 284. став 1. тачка ц. Закона о кривичном поступку Брчко дистрикта Босне и Херцеговине, јер није доказано да је починио кривична дјела за која је оптужен.

Све чињенице и околности које је првостепени суд утврдио, нису могле послужити као основа за утврђивање кривице оптуженог. О свему томе првостепени суд је дао адекватно и аргументовано образложење које је као такво прихватио и овај суд. И овај суд сматра да сва понуђена процесна грађа, изведени докази, квалитет истих, како по садржају, обиму и релевантности онога о чему су свјedoци говорили, нису могли бити основа за утврђивање ван разумне сумње кривице оптуженог, односно могли су само бити основа за примјену одредбе члана 284. став 1. тачка ц. Закона о

кривичном поступку Брчко дистрикта Босне и Херцеговине, по којој је требало оптуженог ослободити од оптужбе. При томе је требало узети у обзир и одредбу члана 3. став 2. Закона о кривичном поступку Брчко дистрикта Босне и Херцеговине (претпоставка невиности и *in dubio pro reo*), на који начин је и поступио првостепени суд и конкретну правну ситуацију ријешити на начин који је повољнији за оптуженог, а у сумњи у погледу постојања чињеница које чине обиљежје кривичног дјела или о којима зависи примјена неке одредбе кривичног законодавства.

Уважавајући наведено, овај суд сматра да нема мјеста жалбеном приговору тужиоца да је суд починио битну повреду одредаба кривичног поступка, јер није навео разлоге о одлучним чињеницама, којима се руководио када је оптуженог ослободио од оптужбе.

Нема мјеста ни жалбеном приговору тужиоца да је првостепени суд погрешно и непотпуно утврдио чињенично стање. Насупрот тврдњи тужиоца, овај суд сматра да је првостепени суд правилно и потпуно утврдио чињенично стање, те правилно закључио да није доказано да је оптужени починио кривична дјела за која је оптужен.

Утврђено чињенично стање, до којег је дошао првостепени суд након проведеног доказног поступка, је било основа за доношење пресуде којом је оптужени ослобођен од оптужбе. Првостепени суд је навео, као што је већ констатовано, који докази су проведени, односно који свјedoци и вјештаци су саслушани, извршена оцјена доказа и потом указано којим доказима је суд поклатио вјеру, а којима није и чиме се руководио када је заузео такав став у погледу прихватања, односно неприхватања одређених исказа свјedoка.

Као што је наведено, суд није прихватио исказе оштећених и у складу с тим извео је правилан закључак да није доказано да је оптужени починио наведена кривична дјела. С тим у вези, не може се, као аргументована, прихватити тврдња тужиоца да је суд, цијенећи исказ оптуженог, оштећених и вјештака, извео погрешан закључак. На основу оних доказа којима је суд поклатио вјеру, једино је било правилно донијети одлуку коју је донио и првостепени суд, будући да су докази, који су прихваћени, били правно ваљана основа за доношење одлуке којом се оптужени ослобађа од оптужбе.

Првостепени суд се, као што је већ у предњем дијелу ове одлуке наведено, бавио исказом оштећених Н.Р. и М.Ј., те указао на свој став у погледу њиховог свједочења, сматрајући их непоузданим, са уоченим контрадикторностима и недореченостима у њиховом свједочењу. Тужилац у жалби на страни другој, трећи пасус, истиче да искази оштећених јасно и прецизно указују да је против њихове воље и жеље извршено кривично дјело Блудне радње. Међутим, занемарује се чињеница да првостепени суд није прихватио исказе наведених свјedoка и да је о томе дао своје увјерљиве разлоге. Неувјерљива је тврдња тужиоца, а и потпуно неутврђена на адекватан начин, па овај суд закључује и произвољна, да је малољетни Н.Р. радњама оптуженог доведен у стање шока, као једне јаке емоционалне или физичке реакције на трауматски догађај. Шок као једно трауматско стање у ситуацијама када су се лица суочила са неким ужасним догађајем, није на адекватан начин ни од стручног лица утврђено, па да би се са сигурношћу

могла прихватити таква тврдња тужиоца, као и узрок који је евентуално довео до таквог стања шока. Такву тврдњу тужиоца, као неаргументовану, овај суд није могао прихватити. Тужилац олако и необјективно прихвата констатацију З.Р., то јесте оца малољетног Н.Р., да је његов син доживио шок, иако наведено стање није утврђено ни верификовано од стране компетентних особа медицинске струке.

Ако се изврши увид и размотри исказ који су дали З.Р. и А.Р., очигледно је да се њихова свједочења односе и заснивају на ономе што им је малољетни Н.Р. испричао и да се ради о посредним свједоцима, имајући у виду њихов начин сазнања о одређеним чињеницама. На ово суд указује из разлога што се у жалби тврди да искази свједока З.Р. и А.Р. потврђују свједочење малољетног Н.Р., па је по оцјени овог суда нелогично и неприхватљиво да наведени свједоци доказују оно што им је Н.Р. испричао. Није спорно да је малољетни Н.Р. критичне вечери био у кући оптуженог, међутим, све остале спорне чињенице, а које чине обиљежје кривичних дјела која су оптуженом стављена на терет, нису са сигурношћу утврђене, а што је било основ за доношење пресуде којом је оптужени ослобођен од оптужбе.

У жалби се тужилац бави анализом исказа оптуженог, па, по оцјени овог суда, погрешно закључује да оптужени све признаје, а једино негира чин извршења кривичног дјела. Не може се прихватити констатација коју износи тужилац, па и то да оптужени практично признаје неспорне чињенице, као што је долазак малољетног Н.Р. наведене прилике код оптуженог. Такође, не може се прихватити ни констатација да оптужени у негативном смислу користи свој посао и да се практично уплиће у рад других полицијских службеника, да би упознао наведене малољетнике, те да је тако, користећи свој посао полицијског службеника, изградио познанство са Н.Р. и М.Ј.

Што се тиче налаза вјештака Мирослава Гаврић, који није прихваћен од стране првостепеног суда, те налаза и мишљења вјештака психолошке струке, којем је првостепени суд поклатио вјеру, првостепени суд је указао на наведене налазе и изнио свој став у погледу онога о чему су вјештаци давали свој налаз и мишљење. Овај суд сматра да вјештак Александар Милић није својим налазом и мишљењем изашао из оквира и граница задатка вјештачења, нити из домена своје струке, бавећи се анализом да ли се малољетнику може вјеровати или не. Уосталом, ако се детаљније погледа и налаз вјештака Мирослава Гаврић, предмет његове анализе била је структура личности малољетника. Вјештак указује да малољетник није склон лагању и фантазијама, међутим, тужилац се у том правцу не осврће нити напомиње да је вјештак изашао из граница своје струке. Ако се погледа закључак вјештака Мирослава Гаврић, исти констатује да стање у којем се налази малољетник указује на истинитост његових тврдњи о покушају блудних радњи над њим. За овај суд је неприхватљива и неаргументована констатација тужиоца да је вјештак Александар Милић изашао изван оквира своје струке, иако се и вјештак Мирослав Гаврић бавио истим питањем, односно поузданошћу онога о чему је вјештак дао налаз и мишљење. Очигледно ради се о истом предмету вјештачења са два различита налаза, једног који је сачињен по налогу тужиоца, а који тужилац безрезервно

прихвата и другом налазу, који је сачињен по налогу браниоца, са супротном констатацијом у погледу личности малољетника.

И у погледу поузданости и вјеродостојности исказа које су дали свједоци Д.Д., Д.Д.1 и А.Р., првостепени суд је у образложењу дао своју оцјену и мишљење, те указао на разлоге зашто није прихватио исказе наведених свједока. Треба имати у виду да се ради о свједоцима који о догађају описаном под тачкама 1. и 2. изреке одлуке немају непосредних сазнања, него су до истих дошли како од Н.Р., тако и М.Ј. Одређене информације које је Д.Д.1 презентовала суду у погледу сексуалних склоности оптуженог, као и њена сазнања у погледу тога, демантовао је и свједок Д.Н., који је одлучно демантовао да је Д.Д.1 причао о оптуженом и његовим сексуалним склоностима.

Такође, свједок Д.Д.1 је кроз своје свједочење износила неке чињенице које јој је наводно причао М.Ј., повјеравајући јој се да се једне прилике са оптуженим толико напио те да га боли стражњица, па је у погледу тога изразио своју сумњу да се нешто десило, а што наведени свједок М.Ј. није потврдио. Првостепени суд с разлогом није поклатио вјеру исказима напријед наведених свједока, налазећи у истима противрјечности, нелогичности, а и уочене необјективности.

Оцјене које је првостепени суд дао у погледу свједочења М.Ј. и Н.Р., односно непоузданости и невјеродостојности у погледу оних чињеница које су свједоци презентовали, као аргументоване прихвата и овај суд. Што се тиче мотива који је био присутан код наведених свједока приликом њиховог свједочења, нарочито код малољетног Н.Р., манифестован кроз имовински моменат, та чињеница није се могла заобићи тим прије што је у том правцу и на те околности говорио и вјештак психолошке струке Александар Милић у свом налазу и мишљењу.

И у погледу жалбеног приговора тужиоца, да првостепени суд није дао објашњење како је могуће да се два лица, од којих је једно пунољетно, а једно малољетно, изјашњавају да је над њима извршено кривично дјело од стране оптуженог, исти се не би могао прихватити као аргументован. Наиме, вршећи анализу и оцјену исказа наведених свједока, првостепени суд је практично дао одговор и на то питање, на начин да није прихватио оно што су свједоци испричали у погледу наведеног догађаја, односно наведеним свједоцима није поклатио вјеру.

Жалбом тужиоца се у погледу утврђеног чињеничног стања приговара да је исто, између осталог, непотпуно утврђено, на који начин је дошло до повреде одредбе члана 299. Закона о кривичном поступку Брчко дистрикта Босне и Херцеговине. Одредбом члана 299. ставом 2. Закона о кривичном поступку Брчко дистрикта Босне и Херцеговине прописано је да непотпуно утврђено чињенично стање постоји и кад на то указују нове чињенице или нови докази. Иако се жалбом позива на наведени жалбени основ, тужилац не указује коју је то првостепени суд одлучну чињеницу пропустио да утврди, нити наводи нове доказе или чињенице које указују да је чињенично стање непотпуно утврђено, а што би указивало на основаност наведеног жалбеног приговора.

Будући да жалбени основи због којих се побија првостепена одлука нису учињени вјероватним, нису могли бити ни прихваћени. Насупрот тврдњи тужиоца, овај суд сматра да првостепени суд приликом доношења побијане одлуке није починио битне повреде поступка на које се жалбом неосновано указује. Доказе који су проведени током доказног поступка, првостепени суд је правилно цијенио, те је и правилно закључио да није доказано да је оптужени починио кривично дјело за које је оптужен. О свом увјерењу на којем је засновао одлуку и донио пресуду којом је оптужени ослобођен од оптужбе, суд је дао довољно аргумендованих и прихватљивих разлога који у потпуности оправдавају првостепену одлуку.

Суд је правилно и потпуно утврдио чињенично стање и утврдио да није доказано да је оптужени починио наведена кривична дјела, те са тако правилно и потпуно утврђеним чињеничним стањем правилно довео у везу одредбу члана 3. став 2. Закона о кривичном поступку Брчко дистрикта Босне и Херцеговине (претпоставка невиности и *in dubio pro reo*), када је наведену процесно-правну ситуацију ријешио на начин који је повољнији за оптуженог.

Докази који терете оптуженог морају бити утврђени на поуздан начин, исти морају бити аутентични и релевантни за утврђивање чињеничног стања и само такви докази могу бити правно ваљана основа за утврђивање кривице оптуженог. О свему томе, по оцјени овог суда, првостепени суд је водио рачуна, па је код утврђеног стања као у спису правилно поступио када је оптуженог на основу члана 284. став 1. тачка ц. Закона о кривичном поступку Брчко дистрикта Босне и Херцеговине ослободио од оптужбе, јер није доказано да је починио кривична дјела за која се терети, уз примјену члана 3. став 2. Закона о кривичном поступку Брчко дистрикта Босне и Херцеговине.

Одредбом члана 16. Закона о кривичном поступку Брчко дистрикта Босне и Херцеговине (принцип акузаторности и терет доказивања) ставом другим, тужилац је дужан да докаже кривицу оптуженог, па је с тим у вези и била обавеза да презентује правно релевантне чињенице и доказе који би у потпуности потврдили навод из оптужнице и не би оставили простора за сумње и претпоставке у погледу кривице оптуженог.

Будући да нису постојали разлози због којих се пресуда побија жалбом, ваљало је на основу члана 313. Закона о кривичном поступку Брчко дистрикта Босне и Херцеговине, жалбу тужиоца одбити као неосновану и потврдити првостепену пресуду.

Били су то разлози због којих је одлучено као у изреци пресуде.

ЗАПИСНИЧАР

ПРЕДСЈЕДНИК ВИЈЕЋА

Љиљана Лукић

Иљо Клаић